

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
školní družiny

Tvořivá škola pro život

Motto : „Objevujeme krásy světa“

Základní škola a Mateřská škola Údolí Desné
Šumperská 775, 788 14 Rapotín

Obsah:

1. Identifikační údaje	str. 3
2. Charakteristika školní družiny	str. 4
2.1 Charakteristika jednotlivých pracovišť ŠD	str. 4
2.2 Délka a časový plán vzdělávání	str. 4
2.3 Podmínky přijímání uchazečů a ukončení vzdělávání ve školní družině	str. 4
2.4 Spoluúčast zákonných zástupců	str. 5
2.5 Personální obsazení školní družiny	str. 5
2.6 Bezpečnost a ochrana zdraví	str. 5
2.6.1 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	str. 6
2.6.2 Psychosociální podmínky	str. 6
2.6.3 Zvláštní režimy práce	str. 6
2.7 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	str. 6
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu ŠD	str. 6
3.1 Klíčové kompetence a strategie jejich naplňování	str. 7
3.2 Druhy činností zájmového vzdělávání	str. 7
3.3 Formy zájmového vzdělávání	str. 8
3.4 Metody zájmového vzdělávání	str. 8
3.5 Pravidla a průběh zájmového vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných v ŠD	str. 9
4. Obsah vzdělávacího programu ŠD	str. 10
4.1 Očekávané výstupy	str. 10
4.2 Začlenění průřezových témat	str. 10
4.3 Tematický plán ŠD	str. 10
5. Evaluace zájmového vzdělávání	str. 13

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Tvořivá škola pro život - Školní vzdělávací program pro školní družinu
Č.j:MSaZSUD 658/2022

Název zařízení:

Školní družina ZŠ a MŠ Údolí Desné
ŠD – pracoviště Petrov nad Desnou
ŠD – pracoviště Rapotín
ŠD – pracoviště Sobotín

Adresa školy:

Základní škola a Mateřská škola Údolí Desné,
Šumperská 775, 788 14 Rapotín
IČO: 71 340 874
DIČ: CZ 71 340 874
IZO: 102 680 566
REDIZO: 651 039 860

Kontakty:

telefon: 583 550 130
web: www.skolydesna.cz
e-mail: reditel@skolydesna.cz
skolnidruzina@skolydesna.cz

Zřizovatel školy:

Svazek obcí údolí Desné
Šumperská 775
788 14 Rapotín
IČO: 65 497 074

Ředitel školy:

Mgr. Martin Gronych

Zástupci ředitele pro 1. stupeň:

Mgr. Martina Galbavá (Rapotín)
Mgr. Romana Kukulová (Sobotín)

Zástupce ředitele pro 2. stupeň:

Mgr. Markéta Mátychová

Vedoucí vychovatelka:

Dana Kovalová

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Martina Churavá

Platnost dokumentu: od 1.9.2022

Účinnost ŠVP ŠD: od 1.9.2022

Tento vzdělávací program je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu.

Školská rada byla seznámena se ŠVP ŠD dne 30.8.2022

Mgr. Martin Gronych, ředitel školy

2. Charakteristika školní družiny

1.1 Charakteristika jednotlivých pracovišť školní družiny

Naše školní družina (dále ŠD) je součástí svazkové školy – ZŠ a MŠ Údolí Desné. Všechny školní družiny se nacházejí v katastru svazku obcí údolí Desné. ŠD je členěna na jednotlivá pracoviště:

- pracoviště Rapotín, hlavní budova školy
- pracoviště Petrov nad Desnou, kde je školní družina v malé budově č. p. 1
- pracoviště Sobotín, kde je ŠD v budově č. p. 54.

Pracoviště Petrov je využíváno pouze v případě zájmu zákonných zástupců o realizaci ŠD na tomto místě. Školní jídelny jsou umístěny v přízemí školy v Rapotíně i v Sobotíně, v Petrově ve vedlejší budově pro žáky 2. stupně. Všechny vnitřní i venkovní prostory jsou vybaveny z hlediska hygienického, prostorového a materiálního tak, aby splňovaly bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. V rámci rekonstrukce školy se snažíme o vytváření těch nejlepších podmínek na všech pracovištích ŠD.

1.2 Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program ŠD je vytvořen na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky 1. stupně ZŠ. Délka a časový plán vzdělávání probíhá ve školním roce v rámci provozní doby ŠD:

- pracoviště Rapotín	6:00 – 8:00 hod
12:00 – 16:30 hod
- pracoviště Petrov	6:00 – 8:00 hod
15:00 – 16:00 hod
- pracoviště Sobotín	6:00 – 7:45 hod
11:45 – 16:00 hod

V rámci jednotlivých tematických okruhů využíváme další krátkodobější plánování:

- každodenní působení vycházející z daného tématu s možností přizpůsobení se dané situaci, časovým podmínkám, věkovému složení účastníků zájmového vzdělávání (dále ZV), jejich individuálním možnostem a potřebám, aktuálním novým postupům, technikám, nápadům apod.
- týdenní skladbu zaměstnání
- příležitostné akce, které přesahují rámec daného oddělení, organizované pro více oddělení ŠD

1.3 Podmínky přijímání uchazečů a ukončení vzdělávání ve školní družině

Jednotlivá oddělení ŠD se naplňují do počtu 30 účastníků ZV v souladu s platnou školskou legislativou. O zařazení účastníků ZV do školní družiny rozhoduje ředitel školy ve spolupráci s vedoucí vychovatelkou. Do školní družiny jsou přednostně přijímáni účastníci ZV 1., 2. a 3. ročníku a účastníci ZV dojíždějící. Je-li kapacita družiny volná, je oddělení doplňováno účastníky ZV ostatních ročníků prvního stupně. V těchto případech se uplatňují přijímací kritéria stanovená ředitelem školy a uvedená ve vnitřním řádu. Činnostmi vykonávaných školní družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny.

Přihlášení do školní družiny provádějí zákonní zástupci účastníků ZV vyplněním přihlášky, na které upřesní rozsah docházky účastníka ZV do ŠD a také jeho způsob odchodu ze ŠD. V případě jakékoliv změny oproti přihlášce musí zákonný zástupce včas písemnou formou informovat vychovatelku ŠD. Rovněž odhlášení účastníka ZV ze ŠD musí být provedeno písemně zákonným zástupcem.

Ředitel školy může rozhodnout o vyloučení účastníka ZV ze ŠD, a to v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených vnitřním řádem školy a ŠD: hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické a psychické útoky účastníka ZV vůči vychovatelkám nebo vůči ostatním účastníkům ZV, porušování kázně a pořádku, ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních a také v případě, kdy dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů. Toto rozhodnutí bude předem projednáno se zákonnými zástupci účastníka ZV a bude o něm vyhotoven písemný zápis.

Do ŠD je možno výjimečně umístit žáky nepřihlášené k pravidelné docházce z důvodu organizace vyučování např. při dělených hodinách nebo v době, kdy je z různých důvodů cíleně či neplánovaně přerušena výuka. V rámci integrace můžeme do běžných organizačních jednotek začlenit jednoho či více účastníků ZV. Dle potřeby využíváme spolupráce se školními poradenskými zařízeními, výchovnou poradkyní a zákonnými zástupci účastníků ZV.

1.4 Spoluúčast zákonných zástupců

Činnost školní družiny je podle zákona 561/2004 Sb. poskytována za úplatu. Poplatek za zájmové vzdělávání je **100,- Kč** měsíčně, neurčí-li ředitel školy jinak. Úplata se provádí za měsíce září–prosinec do 30.10. daného roku, za měsíce leden–červen do 28.2. Úplata je stanovena příslušnou směrnicí. V případě, že není poplatek opakovaně řádně zaplacen, může ředitel školy rozhodnout o vyřazení účastníka ZV ze ŠD.

Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže:

- je zákonný zástupce příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona pomoci v hmotné nouzi
- zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách
- účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže ředitelce školy

1.5 Personální obsazení školní družiny

Pracoviště Rapotín:	1. oddělení – vedoucí vychovatelka ŠD – dle aktuálního personálního obsazení
	2. oddělení – vychovatelka ŠD – dle aktuálního personálního obsazení
Pracoviště Petrov (Rapotín)	3. oddělení – vychovatelka ŠD – dle aktuálního personálního obsazení
Pracoviště Sobotín:	1. oddělení – vychovatelka ŠD – dle aktuálního personálního obsazení

Na zájmovém vzdělávání se podílí kvalifikované vychovatelky, které mají dobré organizační schopnosti a znají bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky ZV. U účastníků ZV podporují citlivé vztahy k lidem, k přírodě, učí je chránit si své zdraví, vedou je k otevřené komunikaci, rozvíjí schopnost spolupracovat a respektovat druhého. Podporují u účastníků ZV jejich sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky osobnosti. Vychovatelky spolupracují s třídními učiteli při řešení výchovných, zdravotních či jiných problémů účastníků ZV. Nadále si své vědomosti a dovednosti rozšiřují a doplňují na různých seminářích, kurzech a samostudiem.

Ve vztazích mezi vychovatelkami a zákonnými zástupci panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, ochota spolupracovat. Zákonní zástupci se kdykoliv mohou informovat o všem, co se ve ŠD děje, mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek při individuálních konzultacích s vychovatelkou.

1.6 Bezpečnost a ochrana zdraví

Při všech aktivitách ve ŠD nese plnou odpovědnost za bezpečnost účastníků ZV vychovatelka. Pravidelně s nimi hovoří o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, o zásadách bezpečného chování, o riziku a odpovídajících následných opatřeních, se kterými se mohou účastníci ZV setkat ve škole, jejím okolí a při činnostech mimo školu.

Po ukončení ranního provozu ŠD odchází účastníci ZV pod dozorem vychovatelky do šaten. V případě realizace ŠD v Petrově, odjíždí účastníci ZV do školy v Rapotíně dle jízdního řádu školního autobusu.

Účastník ZV odchází ze ŠD dle pokynů zákonných zástupců uvedených v přihlášce k zájmovému vzdělávání. Odchází-li účastník ZV ze ŠD sám, přebírá zákonný zástupce za účastníka ZV plnou odpovědnost.

Za přechod účastníků ZV na zájmové činnosti zodpovídají vedoucí jednotlivých kroužků. Vedoucí kroužků si účastníky ZV převezme v jednotlivých odděleních ŠD a po skončení je opět předá vychovatelce.

1.6.1 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení a pravidla BOZ jako ve školním řádu. Všechny vychovatelky jsou řádně proškoleny v poskytování první pomoci. Při úrazu poskytne vychovatelka žákovi první pomoc a uvědomí zákonné zástupce nebo zajistí ošetření lékařem. Prostředky pro poskytování první pomoci jsou dostupné na všech pracovištích jednotlivých oddělení ŠD. Úraz účastníka ZV zapíše do knihy úrazů.

Skladba zaměstnání a volba činností školní družiny jsou plánovány tak, aby odpovídaly požadavkům bezpečnosti. Účastníci ZV mají dostatek prostoru k odpočinkovým i zájmovým aktivitám. Vychovatelka dbá na návyky zdravé životosprávy, pitný režim. Vychovatelka také dohlíží na hygienu a kulturu stolování, vyvážení pohybových a relaxačních aktivit.

1.6.2 Psychosociální podmínky

Vychovatelky vytvářejí účastníkům ZV takové prostředí, aby se v něm cítili jistě a bezpečně. Všichni účastníci ZV zde mají stejná práva, ale i povinnosti. Nikdo není zvýhodňován nebo znevýhodňován. Převažují pozitivní hodnocení, pochvala, podporují účastníka ZV nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si. Rozvíjí citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Dostatečně se věnují vztahům v kolektivu, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany).

1.6.3 Zvláštní režimy práce

- **Práce účastníků ZV s počítači**

Činnost trvá maximálně 30 minut. U počítače pracují účastníci ZV samostatně nebo ve skupince nejvíce tři osob.

- **Činnost na hřišti a na zahradě**

V případě příznivého počasí je přednostně využíván pobyt venku, na zahradě ŠD nebo na hřišti.

- **Akce mimo objekt ŠD a školy**

O akcích mimo objekt ŠD jsou účastníci ZV a jejich zákonní zástupci informováni předem. Všechny akce začínají a končí v objektu ŠD. Odchod účastníka ZV z akce bez doprovodu je možný pouze na základě předem dodané písemné žádosti zákonného zástupce.

1.7 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Školní družina se pravidelně podílí na akcích organizovaných školou, zákonnými zástupci účastníků ZV, SVČ Doris v Šumperku, KKC Rapotín, TJ Jiskra Rapotín, autoškolou Horníček aj.

2. Charakteristika školního vzdělávacího programu ŠD

ŠVP školní družiny navazuje na ŠVP ZŠ a MŠ Údolí Desné Tvořivá škola pro život. Vychází z požadavků pedagogiky volného času, naplňuje klíčové kompetence, které se prolínají všemi činnostmi zájmového vzdělávání ŠD, zpracovanými v ročních Tematických plánech jednotlivých oddělení.

Naším hlavním cílem a posláním je:

- vytvořit ze školní družiny místo aktivního a radostného poznání, her a relaxace, založené na vzájemné důvěře a úctě
- vycházet z individuálních zájmů a potřeb účastníků ZV a vytvářet nejlepší podmínky pro jejich všestranný rozvoj
- podněcovat účastníky ZV k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, rozvíjet schopnost komunikace, spolupráce a respektu
- učit účastníky ZV aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví

- každého účastníka ZV vnímat jako jedinečnou osobnost se svými individuálními potřebami a možnostmi
- poskytovat okamžitou zpětnou vazbu, pozitivně motivovat a chránit, hodnotit každého, kdo pracuje na úrovni svého osobního maxima
- vést účastníky ZV k toleranci a ohleduplnosti k ostatním lidem, jejich kulturám a duševním hodnotám
- úcta k životu, péče a ochrana živé i neživé přírody

2.1 Klíčové kompetence a strategie jejich naplňování

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují účastníky ZV prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, sociální a personální kompetence, občanské kompetence, kompetence k trávení volného času a digitální kompetence.

- **Kompetence k učení – č.1**
účastník ZV se učí s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích
- **Kompetence k řešení problému – č.2**
všímá si dění i problémů okolo sebe a hledá řešení, své názory umí obhájit, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení
- **Kompetence komunikativní – č.3**
ovládá řeč, slušně a srozumitelně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi – slovo, gesto, úsměv..., komunikuje bez ostychu, umí vyjádřit vlastní názor, umí naslouchat druhým
- **Kompetence sociální a personální – č.4**
umí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k povinnostem přistupuje odpovědně, za svá rozhodnutí zodpovídá a nese za ně důsledky, rozpozná vhodné a nevhodné chování, dokáže přijmout kompromis, respektuje pravidla, umí spolupracovat, bránit se, je tolerantní
- **Kompetence občanské – č.5**
učí se znát svá práva a práva druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdraví své i druhých, respektuje kulturní hodnoty, seznamuje se s tradicemi, umí být tolerantní k odlišnostem a jedinečnosti jiných lidí, učí se nepodléhat negativním vlivům
- **Kompetence pracovní – č.6**
osvojuje si pracovní návyky a postupy, umí pracovat ve skupině, spolupracovat a pomáhat druhým, dodržuje vymezená pravidla, uplatňuje svou tvořivost, originalitu a fantazii, udržuje pořádek a čistotu, dodržuje bezpečnost
- **Kompetence k trávení volného času – č.7**
orientuje se v možnostech, jak trávit volný čas, umí si vybrat ze zájmových aktivit, rozvíjí své zájmy v organizovaných a individuálních činnostech, umí říci ne nevhodným činnostem, aktivně odpočívá a relaxuje.
- **Kompetence digitální – č.8**
zvládne jednoduchou práci s počítačem, vyhledává potřebné informace a návody na internetu, dbá na bezpečnost v digitálním prostředí

2.2 Druhy činností zájmového vzdělávání

Svou funkci v péči o účastníky ZV v době mimo školní vyučování naplňuje ŠD činnostmi, řazenými do následujících skupin, aniž mezi nimi lze vést přesnou hranici:

- **Odpočinkové činnosti**

Mají odstranit únavu. Do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě, popř. ráno pro účastníky ZV, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Tuto funkci mohou také plnit klidové hry, či jiné klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod. Důležité je zařazení odpočinkových činností do denního režimu ŠD, jejich organizace a náplň plní psychohygienické poslání.

- **Rekreační činnosti**

Slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější, což nelze vždy považovat za nekázeň, ale za součást možné relaxace žáků po soustředění ve vyučování. Mohou být realizovány venku, nebo v tělocvičně.

- **Zájmové činnosti**

Rozvíjejí osobnost účastníka ZV. Umožňují účastníkům ZV seberealizaci, další rozvoj nejen pohybových dovedností a poznání. Mohou být zařazeny jako součást činnosti oddělení ŠD jako řízená kolektivní nebo individuální činnost, jako organizovaná nebo spontánní aktivita.

- **Příprava na vyučování**

Zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, např. zábavné procvičování učiva formou didaktických her, práce s knihou a časopisy, křížovky a rébusy apod. Se souhlasem rodičů je umožněno účastníkům ZV 2.-5. tříd vypracování domácích úkolů.

- **Jiné činnosti**

Činnosti organizované pro více jak jedno oddělení, besedy, výstavy, projektové dny, ...

Obsah a náplň jednotlivých činností přizpůsobujeme časovým podmínkám, věkovému složení účastníků ZV, individuálním možnostem a potřebám účastníků ZV, aktuálním novým postupům, technikám, nápadům apod.

2.3 Formy zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání uskutečňujeme těmito formami:

- **Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost**

pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a tematickým plánem jednotlivých oddělení a představuje zejména organizované aktivity

- **Spontánní individuální činnost**

zahrnuje každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v ranní družině a tzv. koncové družině, kdy jsou oddělení spojována

- **Individuální činnost**

vytváří podmínky pro rozvoj nadání účastníků ZV i pro práci s integrovanými jedinci – pomoc, podpora, povzbuzení

- **Osvětová činnost**

poskytuje informace v oblasti prevence sociálně – patologických jevů, rizikového chování, zdravé výživy a životosprávy

- **Příležitostné činnosti**

mimořádné akce, besídky a dílny, vystoupení, projektové dny, besedy a výstavy

2.4 Metody zájmového vzdělávání

Metody výchovně – vzdělávacího působení můžeme charakterizovat jako cesty k dosažení výchovně – vzdělávacích cílů. Ve školní družině se setkáváme s těmito metodami:

- slovní (monologické, dialogické, práce s knihou)
- názorně-demonstrační (pozorování, předvádění, obrázky, projekce)
- praktické (pohybové a pracovní dovednosti, grafické a výtvarné činnosti, pracovní činnosti)

V pravidelné, příležitostné a spontánní činnosti využíváme též následující metody:

- **Hra** – přináší napětí, uvolnění, radost, prožívání různých rolí, prožívání smyslových zážitků, vybízí k přemýšlení o věcech a jevech kolem nás, zlepšuje motorické schopnosti účastníků ZV, rozvíjí fantazii a představy.
- **Učení** – nenásilnou a zábavnou formou navazuje na získané vědomosti z vyučování a dále je rozšiřuje, účastníci ZV získávají nové dovednosti, zkušenosti, návyky, vědomosti, schopnosti a postoje.
- **Výlety, vycházky a exkurze** – spojuje pobyt na zdravém vzduchu se cvičením postřehu, paměti, obratnosti, rychlosti a pohotovosti, umožňuje získávání nových zážitků z přírody, z nových dětských her, podporuje kladný vztah k přírodě.
- **Besedy, vyprávění, diskuse** – přitažlivou formou cvičí postřeh, udržuje důležité informace v paměti a podporuje tvořivé myšlení.
- **Zájmové aktivity** – rozvíjí výtvarné, rukodělné, praktické, hudební a sportovní schopnosti účastníků ZV, dává prostor k tvořivosti, dává vyniknout v té oblasti, která vyhovuje jejich schopnostem a možnostem.
- **Skupinové činnosti** – učí účastníky ZV spolupracovat, pomáhat si, dodržovat pravidla.
- **Motivační projekty** – zábavnou formou připomíná zvyky a tradice, státní svátky a významné dny.
- **Odpočinkové aktivity** – umění relaxace, uvolnění, meditace.

2.5 Pravidla a průběh zájmového vzdělávání účastníků ZV se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků ZV mimořádně nadaných v ŠD

Naše škola stanoví pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování: PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka a PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka.

Školní družina je připravena spolupracovat se školskými poradenskými zařízeními a v součinnosti se zákonnými zástupci účastníků ZV zabezpečit kvalitní zájmové vzdělávání účastníků ZV se speciálními vzdělávacími potřebami, a to včetně účastníků ZV mimořádně nadaných.

V průběhu výchovně vzdělávacího procesu pracuje vychovatelka s pokyny a doporučeními PPP nebo SPC, spolupracuje se speciálním pedagogem, výchovnou poradkyní, se školním psychologem, proškoluje se v dané problematice.

Cíl: začlenit účastníky ZV se speciálními vzdělávacími potřebami nebo účastníky ZV mimořádně nadané do přirozeného prostředí školní družiny i do širší společnosti.

Podmínky: shoda mezi rodinou a školní družinou k cestě integrace, možnost konzultace s odborníky, příprava vychovatelky po stránce odborné i organizační, eliminace zdraví ohrožujících situací.

Způsoby práce: obohacení a rozšíření zájmového vzdělávání, pomoc se začleněním do kolektivu, konzultace se zákonnými zástupci, zařazování činností stimulujících další rozvoj, poskytování volnosti ve způsobu zájmového vzdělávání.

Organizace: individuální přístup, začlenění do běžných činností ŠD, zajištění vhodných didaktických a kompenzačních pomůcek.

3. Obsah vzdělávacího programu ŠD

ŠVP ŠD navozuje na program školy podle tematického celku Tvořivá škola pro život a je tvořen na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. Obsahuje a nabízí výběr možných činností, které vychovatelky přizpůsobují časovým podmínkám, věkovému složení účastníků ZV, individuálním možnostem a potřebám účastníků ZV, aktuálním novým postupům, technikám, nápadům apod.

3.1 Očekávané výstupy

Účastník ZV umí naslouchat, soustředit se, vést rozhovor, přemýšlet o druhých, vyjádřit pocity, řešit problém, využívat představivost a fantazii, pozorovat, porovnávat, využívat a zdokonalovat pohybové dovednosti, dodržovat pravidla hygieny, udržovat pořádek, spolupracovat s ostatními účastníky ZV, organizovat činnost, umí vnímat a prožívat zvláštní chvíle, správně zacházet s knihou a časopisem.

3.2 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata:

- reprezentují v RVP aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa a stávají se povinnou součástí základního vzdělávání
- pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot, stávají se příležitostí pro individuální uplatnění i pro vzájemnou spolupráci

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

Průřezová témata a jejich okruhy jsou začleňovány a prolínají veškerou činností ŠD.

3.3 Tematický plán ŠD

Obsah vzdělávacího programu je zpracován do Tematického plánu ŠD, který se člení do tematických okruhů:

- místo, kde žijeme
- lidé kolem nás
- lidé a čas
- rozmanitosti přírody
- člověk a jeho zdraví
- umění a kultura
- člověk a svět práce

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Místo, kde žijeme

Tematický okruh:	Obsah tématu:	Čas. plán, kompetence
Ruku mi dej	adaptace na nové školní prostředí, seznamujeme účastníky ZV s organizací ŠD a novými kamarády, společně tvoříme a dodržujeme pravidla	září kompetence: 3,4,5
Děti pozor červená	bezpečné chování v dopravních situacích a v dopravních prostředcích při cestě do školy, jsem chodec, jsem cyklista, dopravní značky	celoročně kompetence: 1,2,4
Rodina je když...	co je to rodina a kdo do ní patří, upevňování a rozvíjení citových vztahů, naše bydliště – náš domov, zaměstnání rodičů, neúplná rodina...	Celoročně kompetence: 1,3,5
Moje obec a okolí	znám svou adresu, umím se orientovat ve městě/obci, kde bydlím, poznáváme zajímavosti našeho kraje a jeho historii, zvyky a tradice, tvoříme a udržujeme pěkné prostředí	celoročně kompetence: 1,2,5

Lidé kolem nás

Tematický okruh:	Obsah tématu:	Čas. plán, kompetence
Všichni jsme kamarádi	budování důvěry a empatie mezi kamarády nejen v oddělení ŠD, kamarád je když..., kamarádské chování	celoročně kompetence: 3,4,5
Kouzelná slůvka	vytvářet základy a dodržovat zásady slušné komunikace s druhými lidmi, rozvíjet řečové a jazykové dovednosti, základy společenského chování	celoročně kompetence: 1,3,5
Letem světem	tolerance k lidem jiných národů, seznamování s jejich kulturami, tradicemi, zvyky, poznávání rozdílností živé i neživé přírody ve světě	celoročně kompetence: 1,5
Bez práce nejsou koláče	hrajeme si na..., seznamujeme se s povoláním formou námětových her, poznáváme povolání podle oblečení, nářadí apod.	celoročně kompetence: 1,5,6

Lidé a čas

Tematický okruh:	Obsah tématu:	Čas. plán, kompetence
Hola škola volá	nový režim dne, co je povinnost a co zábava, pravidla chování ve škole, péče o školní potřeby, úklid aktovky, domácí příprava	září kompetence: 1,4,6
Kdo to ví?	význam změny času v přírodě, znaky a odlišnosti ročních období, pozorování a porovnávání	celoročně kompetence: 1,2,3
Svátky a oslavy	zvyky a tradice jednotlivých ročních období, významné dny, pranostiky dříve a dnes	celoročně kompetence: 1,5
Včera, dnes a zítra	správný režim dne a využití volného času, povídání o prožitých zážitcích a plánech do budoucna, naše současnost, minulost a budoucnost	celoročně kompetence: 1,3,4

Rozmanitost přírody

Tematický okruh:

Obsah tématu:

Čas. plán, kompetence

Říkal cvrček cvrčkovi	sledování ročních období, znaky a odlišnosti, pozorování změn počasí, práce na zahrádkách a na polích, ekologické chování	celoročně kompetence: 1,2,3
Lesní království	pomoc při ochraně přírody, správné chování v lese, zvířata domácí a volně žijící, ptáci našich zahrad a lesů	celoročně kompetence: 1,2,3
Babí léto čaruje	barvy podzimu, sběr přírodnin a jejich využití v různých ZČ, podzimní počasí, jak se chystá příroda na zimu, podzimní radovánky	říjen listopad kompetence: 1,2,3
Paní zima	znaky zimy v přírodě, pomáháme zvířátkům a ptákům v lese, sledujeme a poznáváme stopy zvířat ve sněhu	leden únor kompetence: 1,2
Když jaro zaťuká	jak se příroda probouzí, první jarní květiny, zvířata a jejich mláďata, jarní bouřky a aprílové počasí	březen duben kompetence: 1,2,3
Hurá na prázdniny	příprava a plánování, tipy na výlety za poznáním a objevováním krás naší přírody, vybavení do přírody, správné chování v přírodě a k přírodě	Květen, červen kompetence: 2,4,7

Člověk a jeho zdraví

Tematický okruh:

Obsah tématu:

Čas. plán, kompetence

Ve zdravém těle zdravý duch	vytváření zdravých životních návyků, pobyt na čerstvém vzduchu, umění relaxace a odpočinku, denní hygiena, prevence nemocí	celoročně kompetence: 1,6,7
Polámal se mraveneček	bezpečné chování nejen ve škole, trénink první pomoci, důležitá telefonní čísla, nástrahy nebezpečí úrazů	celoročně kompetence: 1,2,3,4
Sportování to nás baví	fair play chování, zdravé soutěžení, umění prohrávat, upevňování tělesné zdatnosti, rozvoj pohybových schopností, dovedností a návyků	celoročně kompetence: 2,4,5,7
Zdravé mlsání nemoci zahání	vitamíny a jejich význam pro naše tělo, vitamíny z přírody, vyvážená strava, správné stravovací návyky	Jaro podzim kompetence: 1,2

Umění a kultura

Tematický okruh:	Obsah tématu:	Čas. plán, kompetence
Už je ze mě školák	kultura chování, stolování, oblékání, cestování, vystupování na veřejnosti, kreativní sebevyjadřování, osvojení estetického vnímání světa	září celoročně kompetence: 3,5,6
My se barev nebojíme	zkrášlujeme nejbližší okolí svými pracemi a výtvary, tradiční i nové výtvarné techniky, rozvoj představivosti, fantazie, kreativity	celoročně kompetence: 1,6
Povídám, povídám pohádku	umění vyjádřit se mluveným slovem i pohybem, umění improvizace, odstraňování zábran, ... sledování kulturního dění, návštěva kina a divadla	celoročně kompetence: 1,3,6
S písničkou jdu jako ptáček	rozvoj hudební paměti a představivosti – rytmižace, hra na tělo, instrumentální doprovod, jednoduché tanečky, hudební hry a pohádky, zpěv, poslech	celoročně kompetence: 1,6

Člověk a svět práce

Tematický okruh:	Obsah tématu:	Čas. plán, kompetence
Dělání čas i smutek zahání	práce s tradičním i netradičním materiálem, kombinování technik a postupů, práce podle návodu a předlohy, námětové a konstruktivní hry	Celoročně kompetence: 1,4,6
Řemeslo má zlaté dno	seznámení s prvky starých řemesel, povolání dříve a dnes, exkurze a výlety na různá pracoviště	celoročně kompetence: 1,5,6
Vstávej semínko	význam rostlin, základní podmínky pro pěstování, pokusy klíčení semínek, rostliny jedovaté, rostliny léčivé	celoročně kompetence: 1,4,6
Učení je hra	práce s knihou a časopisem, základní práce s počítačem, vyhledávání informací na internetu, ochrana soukromí, umíme používat technické přístroje z běžného života	celoročně kompetence: 1,2,6,8

4. Evaluace zájmového vzdělávání

Hlavním cílem evaluace je objektivní zhodnocení kvality a efektivity zájmového vzdělávání. Tyto informace nám slouží jako zpětná vazba a prostřednictvím ní vyvozujeme opatření vedoucí ke zkvalitnění zájmového vzdělávání.

Vnitřní evaluace

- průběžné sebehodnocení dosažených výsledků vzdělávání a výchovy, sebereflexe
- hodnocení výchovně vzdělávací práce školní družiny vedením školy

Vnější evaluace

- zpětná vazba ze získaných informací od zákonných zástupců a účastníků ZV
- hodnocení veřejnosti podle prezentace výsledků školní družiny

Techniky evaluace

- průběžné hodnocení denních činností
- porady ŠD a pedagogické rady školy
- písemné čtvrtletní sebehodnocení, výroční zpráva školy
- prezentace na veřejnosti
- kontrola vedení školy

Hodnotící kritéria

- vedení činnosti ŠD
- pestrost činnosti ŠD
- individuální přístup k účastníkům ZV
- dodržování BOZ
- rozvoj osobnosti účastníka ZV
- spolupráce se zákonnými zástupci, prezentace na veřejnosti
- personální stav ŠD, úroveň dalšího vzdělávání vychovatelek
- materiální podmínky, estetika prostředí